

[Tørnæs]

For første gang i mange år oplever vi nu overskud på statens regnskab. Arbejdsløsheden, der var stadig stigende under den tidligere, socialdemokratiske regering, er nu den laveste i mange år, og den er fortsat faldende, arbejdsløsheden, der for få år siden var det store problem. Mange talte om risikoen for, at en hel generation ville blive tabt på grund af, at mange unge ikke kunne finde beskæftigelse efter endt uddannelse. Det kraftige fald i ledigheden generelt og ikke mindst i ungdomsledigheden er så meget mere markant, som det er sket i en periode, hvor ungdomsledigheden har været stigende i de lande, vi normalt sammenligner os med.

Fra at være i en situation, hvor det var nødvendigt at pålægge amter og kommuner at igangsætte beskæftigelsesprojekter for langtidsledige, er vi nu i den situation, at der flere steder simpelt hen ikke er langtidsledige til disse beskæftigelsesprojekter, og heldigvis da.

Når ledigheden er faldet så stærkt især blandt de unge, skyldes det også, at flere og flere indser nødvendigheden af at søge uddannelser med mulighed for varig beskæftigelse. Det stiller naturligvis krav om, at der fortsat sker overflytninger af ressourcer til uddannelser, hvor der i fremtiden vil være gode beskæftigelsesmuligheder.

Men den stigende økonomiske aktivitet og den stigende beskæftigelse har også givet anledning til en forbrugsstigning, som eksporten ikke har kunnet holde trit med. Det er naturligvis uholdbart i længden. Det er derfor nødvendigt med en justering af den økonomiske politik, således at der sker en afdæmpning af det stærkt stigende privatforbrug.

Hovedtemaet – større opsparing og mindre gældsætning – er i bund og grund sund liberal politik. Alt for længe har det efter vores opfattelse været for fordelagtigt at stifte gæld. Den grundidé, at man skal have tjent pengene, før man bruger dem, er et godt venstreprincip.

Forslagene om at fremme opsparingen er en appel til ændret adfærd. Vi ved jo i virkeligheden godt, hvilken økonomisk handlefrihed det giver at have præsteret en vis opsparing inden forbrug.

Det skal også ses i lyset af, at større opsparing er en grundlæggende forudsætning for at sænke det alt for høje skattetryk. Ven-

stre vil have skattetrykket sænket. Derfor vil vi også skabe forudsætningerne for det – også ved at begrænse stigningerne i privatforbruget.

Til trods for de klagesange, der allerede har lydt, i visse tilfælde inden lovforslagene var kendt, er vi overbeviste om, at der i befolkningen generelt er forståelse for, at der indføres begrænsninger i det lånefinansierede privatforbrug. Det er da også fra mange sider kommet til udtryk i debatten i sommerens løb. Vi er derfor tilfredse med, at der nu fra regeringens side fremsættes forslag om sådanne begrænsninger samt andre foranstaltninger, der modvirker gældsætningen, samtidig med at der indføres yderligere incitamentter til opsparingen.

Netop begunstigede opsparingsformer til boligformål og til uddannelse er særdeles vigtige. Fremtidens stadig stigende krav til øget uddannelse stiller også krav til forbedring af økonomiske vilkår for de studerende. Første trin, forbedring af statens uddannelsesstøtte, er allerede gennemført. Nu følges det op med forbedrede muligheder for at spare op til uddannelse. Det er et første skridt til at ligestille investeringer i uddannelse med anden erhvervsinvestering.

Men vigtigst er opsparingsbehovet for pensionsopsparinger. Vi må og skal have udlynet de meget store forskelle, som fremtidige pensionister ellers vil komme til at opleve. Det er derfor vigtigt, at der gennemføres foranstaltninger, således at fordelene ved at spare op til pensionsordninger fremtræder klart for alle. Etablering af pensionsordninger kunne således indgå som et naturligt element i forhandlingerne mellem parterne på arbejdsmarkedet.

Vigtigt er det imidlertid, at de justeringer, der må indføres af hensyn til betalingsbalancen, sker på en sådan måde, at vi ikke slår det økonomiske opsving i stykker og ej heller ødelægger den stigende beskæftigelse. Beskæftigelseshensynet skal fortsat prioriteres højt. Det er derfor vigtigt, at der sammen med de forbrugsbegrænsende foranstaltninger også iværksættes en indsats for øget produktion og eksport.

Med hensyn til eksportfremme gælder det naturligvis først og fremmest, at omkostningsniveauet skal holdes i ave. Men det gælder også i høj grad om, at der investeres mere i individuelle og specialiserede uddan-